

TAPIO

Menestystä ja hyvinvointia metsästä

Yhteiskuntavastuuraportti 2018

Sisältö

3

**Toimitusjohtajan
terveiset**

4

**Vuoden 2018
keskeiset asiat**

5

**Metsä- ja luontotiedon
osaaja**

7

**Vaikuttavasti osana
yhteiskuntaa**

11

Taloudellinen vastuu

13

**Vastuumme
henkilöstöstä**

15

**Välittömät
ympäristövaikutukset**

Kuvat:

Tiina Rintanen, Lauri Saaristo,
Ilppo Greis, Samuel Heinonen,
Kalle Vanhatalo, Airi Matila,
Hannu Niemelä, Sanna Nyman.

Toimitusjohtajan terveiset

Vuosi 2018 oli Tapio-konsernille monella tavalla merkityksellinen. Heinäkuun alussa konserniin siirtyi Karttakeskuksen kuluttajaliiketoiminta ja sen myötä yksitoista uutta osaajaa. Jo olemassa olevan liiketoiminnan lisäksi näemme suuren potentiaalin paikkatiedon ja metsäosaamisen yhdistämisessä ja sen mahdollistamisessa, ennen muuta digitaalisissa, ratkaisuisa. Merkittävää on myös synergia, joka syntyy perinteisen kirjaliiketoimintamme ja uuden karttaliiketoiminnan yhdistämisestä.

Kesän aikana valmistelimme asiakkaitamme ja yhteistyökumppaneitamme kuunnellen Tapion uutta strategiaa. Toteutimme valmistelun keskustellen laajasti koko henkilöstömme kanssa. Lähdimme ajatuksesta, että Tapio yhdessä ympäröivän toimijaverkoston kanssa pystyy tuottamaan aiempaa enemmän ja merkittävämpiä palveluita niin metsänomistajille kuin luonnossa liikkuville. Näemme, että voimme tuottaa palveluita suoraan loppuasiakkaille, mutta toki myös välissä toimiville yrityksille. Kaikissa palveluissamme yhdistämme uuden tutkitun tiedon markkinoiden hyviin käytäntöihin ja paketoimme niistä kiinnostavan ja innostavan kokonaisuuden. Uuden strategian linjaamana haluamme löytää uusia liiketoimintamahdollisuuksia, mutta myös fokusoida tekemistämme.

Metsäalan digitalisoitumisen lisäksi toimintaympäristöä leimaavat ilmastomuutokseen sekä luonnon monimuotoisuuteen liittyvät kysymykset, jotka näkyvät vahvasti myös Tapion toiminnassa. Visionamme on tarjota metsiin liittyvää tietoa ja toimintavaihtoehtoja, jotka tukevat mm. ilmaston ja monimuotoisuuden näkökulmien nostamista perinteisten taloudellisten arvojen rinnalle. Tulevina vuosina työemme monimuotoisuuden turvaamiseksi jatkuu tiiviinä metsäalan yhteistyönä. Samalla olemme aktiivisesti mukana metsien käyttöön ja hiilensidontaan liittyvien ratkaisujen hakemisessa.

Ilmastoviisas metsätalous nousee keskeiseksi teemaksi myös Metsänhoidon suosituksissa, joiden laadinnan veturina olemme olleet vuosikymmeniä. Olemme onnistuneet kokoamaan suositusten kehittämiseksi yhteiseen pohdintaan niin metsänomistajien, metsäteollisuuden kuin luontojärjestöjen edustajat. Toimintaympäristön muuttuessa uskomme, että tälle toimintamallille sekä itse suosituksille on tarvetta enemmän kuin koskaan. Näemmekin, että metsänhoidon suositusten ja niiden arvomaailman pohjalle rakennettujen palveluiden kautta olemme yhteiskunnassa kokoamme suurempi vaikuttaja haettaessa ratkaisuja metsien kestävään hyödyntämiseen liittyviin kysymyksiin.

Anne Ilola
Toimitusjohtaja
(2.5.2018 alkaen)

Vuoden 2018 keskeiset asiat

Karttakeskuksen kuluttajaliiketoiminnan ostolla vahvistimme asemaamme metsä- ja luontotiedon, ulkoiluharrastajien ja matkailijoiden kaipaamien tuotteiden kustantajana. Samalla laajensimme liiketoimintaamme myös kartankustantajaksi ja paikkatiedon osaajaksi.

Keskeisiä teemoja projekteissamme olivat monimuotoisuus, ilmastonmuutos ja jatkuva kasvatus. Asiantuntijamme tuottivat aiheista tietopaketteja ja koulutuksia sekä kokosivat eri alojen toimijoita keskustelemaan ja jakamaan viimeisimpiä tutkimustuloksia ja parhaita käytäntöjä. Aiheet olivat myös esillä Metsälehdessä, kirjoissamme, verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa.

Metsänhoidon suositusten digitalisointi -hanke käynnistyi. Ajantasainen tieto ja parhaat käytännöt auttavat edistämään hyvää metsänhoitoa ja ylläpitämään luonnon monimuotoisuutta.

Tutkimustieto metsien myönteisistä vaikutuksista henkiseen ja fyysiseen terveyteemme on lisääntynyt. Nostamme esille metsien merkitystä kansalaisten terveydelle ja autamme kuntia sisällyttämään metsien terveyshyödyt hyvinvointityöhönsä.

Metsäaiheet kiinnostavat suomalaisia entistäkin enemmän. Siitä kertovat muun muassa Metsälehden kasvava levikki ja Tapion verkkosivujen kävijämäärien kasvu.

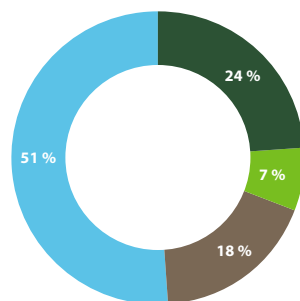
Metsä- ja luontotiedon osaaja

Tapio on metsäbiotalouden laaja-alainen asiantuntija, jonka toiminta perustuu monipuoliseen tietoon metsästä ja luonnosta. Tarjoamme luotettavaa tutkimukseen perustuvaa tietoa ja tehokkaita ratkaisuja sekä työvälineitä elinvoimaiseen metsätalouteen ja metsien hyödyntämiseen aineettoman hyvinvoinnin lisäämiseksi. Tavoitteenamme on auttaa asiakkaita pääsemään päämääriinsä, olivatpa ne yhteiskunnallisia, taloudellisia tai virkistysellisiä.

Riippumatonta tietoa metsäsektorille

Tarjoamme metsiin liittyviä konsultointipalveluita. Edistämme metsätaloutta, turvaamme metsien monimuotoisuutta ja teemme työtä ilmastomuutoksen sekä vesiensuojelun parissa. Olemme Metsänhoidon suositusten tuottaja ja asiantuntija. Etsimme metsäalan yhteistyökumppaniemme kanssa uusia tapoja

LIIKETOIMINTOJEN LIIKEVAIHTOJAKAUMA 2018

LIKEVAIHTO, %

KONSULTOINTI	24
DIGITAALISET RATKAISUT JA AUDITOINNIT	7
SIEMENET	18
MEDIA	51

tuottaa asiakasta eniten hyödyttäviä palveluita metsäalan digitalisaatio vahvasti huomioiden. Suurin asiakkaamme on valtion hallinto ja erityisesti maa- ja metsätalousministeriö. Lisäksi tarjoamme houkuttelevaa metsä- ja luontoalan ammattitietoa niin metsäalan ammattilaisille kuin metsänomistajille ja luonnosta kiinnostuneille. Palveluissamme yhdistyvät korkeatasoinen asiantuntijuus ja moderni teknologia.

Ydinosastamamme ovat metsä- ja biotalouden konsultointipalvelut, auditoinnit ja koulutukset sekä digitaaliset paikkatietoa hyödyntävät suunnittelujärjestelmät. Metsäpuiden siementuotannolla varmistamme laadukkaan metsänuudistamisen ja metsien kasvun tulevaisuudessakin. Konsultointipalvelumme tukevat erityisesti julkisen sektorin strategisten tavoitteiden viemistä käytäntöön. Näemme metsien ja luonnon monet mahdollisuudet ja autamme kehittämään niihin perustuvia liiketoimintoja.

Metsäsektorin digitalisoituessa Metsänhoidon suositusten alkanut digitalisointi on keskeinen tekijä matkalla älykkääseen ja moniarvoiseen metsätalouteen. Digitaaliset suositukset tulevat olemaan entistä paremmin integroitavissa suoraan toimijoiden omiin järjestelmiin.

Kustannustoimintaa, karttoja ja paikkatietoja

Tapio on myös keskeinen metsä- ja luontotiedon viestijä varsinkin metsänomistajille ja luonnosta kiinnostuneille kuluttajille. Kustannamme metsänomistajille ja ammattilaisille suunnattua Metsälehteä sekä metsänhoitoon, metsätalouteen ja luontoon ja retkeilyyn liittyviä kirjoja. Uusimpana lisänä valikoimaan ovat tulleet Karttakeskuksen kartat ja paikkatieto-osaaminen.

Uudistuksia konsernin rakenteeseen

Tapio-konserniin kuuluvat emoyhtiö Tapio Oy sekä tytäryhtiö Tapio Palvelut Oy. Konsernirakenne muuttui 1.10.2018, kun aiempi tytäryhtiö Tapio Silva Oy sulautui sisaryhtiönsä Metsäkustannus Oy:hyn. Sulautumisen jälkeen molempien yhtiöiden liiketoiminta jatkuu Tapio Palvelut Oy:n nimellä.

Metsäkustannus Oy osti 1.7.2018 CGI Suomi Oy:ltä Karttakeskuksen pääasiassa kuluttajille suunnatut kustannus-, kartta- ja paikkatietoaineistoliiketoiminnot. Myös Karttakeskus-brändi siirtyi uudelle omistajalle. Ostettavan kokonaisuuden

liikevaihto oli noin 2,2 miljoonaa euroa. Karttakeskuksen toiminta jatkuu osana Tapio Palvelut Oy:tä

Vastuullisuus Tapiossa

Vastuullisuus on yksi toimintaamme ohjaavista arvoista. Työssämme metsien ja luonnon parissa korostuu kokonaiskestävyyden merkitys. Ympäristö vastuullisuus näkyy kaikissa tuotteissa ja palveluissamme. Taloudellisesti vastuullisen toiminnan kautta tuotamme lisäarvoa niin asiakkaille, sidosryhmille kuin muullekkin yhteiskunnalle. Tuottamamme metsätiedon taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset heijas-

tuvat metsänomistajien ja muiden metsiä aktiivisesti hyödyntävien hyvinvointiin.

Vuoden 2018 vastuullisuustavoitteeksi asetettiin Tapion tunnettuuden kasvattaminen. Sillä halusimme varmistaa, että vastuullista metsätaloutta edistävä työmme saavuttaa keskeiset toimijat ja tiedon tarvitsijat. Panostimme erityisesti viestintään sosiaalisessa mediassa, ja tunnettuuden kasvattamisen mittarina ollut verkkokävijöiden määrän kasvu saavutettiin moninkertaisesti. Kävijämäärä kasvoi yli 40 prosenttia.

Toinen arvomme on yhdessä menestymisen, sillä paras lopputulos syntyy yhteistyönä ja hyvässä vuorovaikutuksessa asiakkaiden

ja sidosryhmien kanssa. Myös Tapion sisällä kannustamme toisiamme jakamaan tietoa ja ideoimaan avoimesti, mikä heijastaa kolmatta, uudistumiskykyä korostavaa arvoamme. Arvoihimme perustuvia vastuullisuustavoitteita mittaamme asiakaskokemuksen suosittelevien ja henkilöstötyytyväisyyden avulla.

Toimimme hyvän hallintotavan ja Tapion eettisen ohjeistuksen mukaisesti. Kehitämme aktiivisesti vastuullisuustyötämme ja olemme yritysvastuuverkosto FIBSin jäsen. Vuonna 2019 tulemme kehittämään eteenpäin strategista vastuullisuustyötämme. Työn osana arvioimme vastuullisuusmittareiden päivittämistarpeen.

Mitattavat vastuullisuustavoitteemme

Asiakaskokemuksen suosittelevien

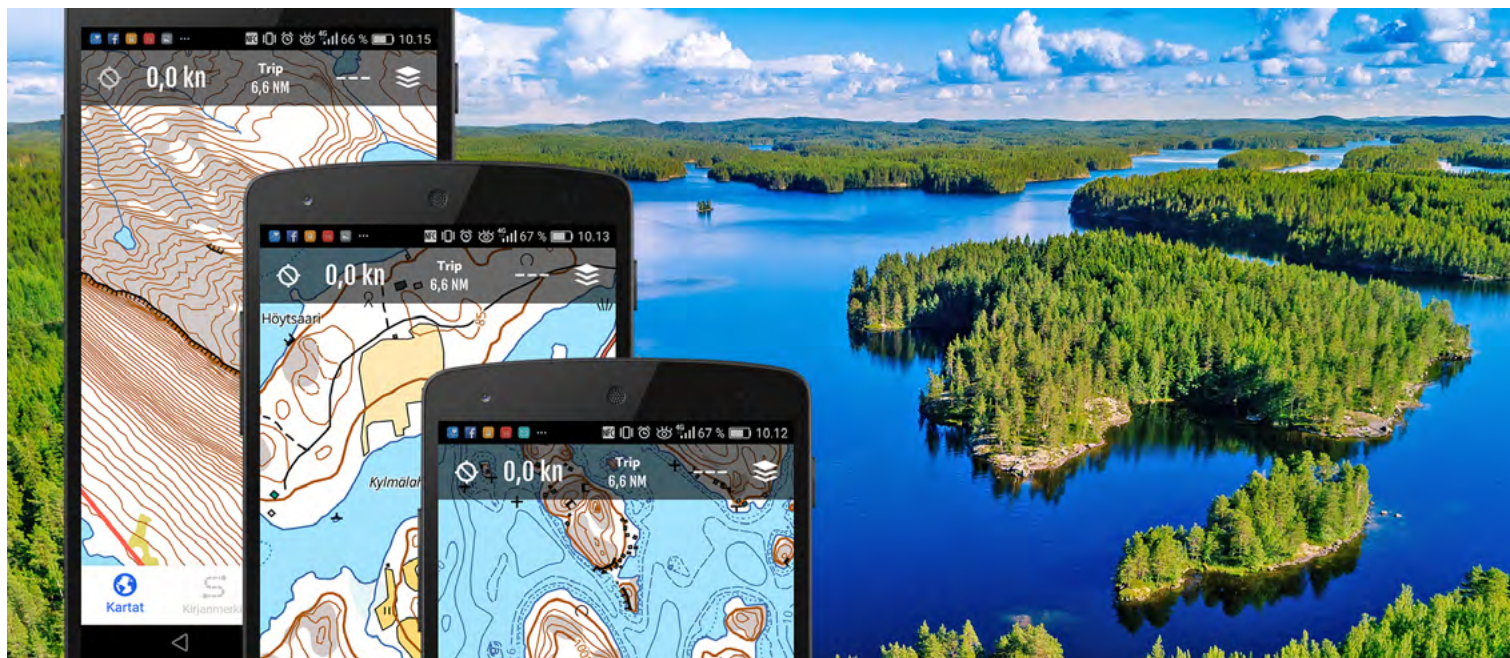
2016	Hyvä (24)
2017	Hyvä (24)
2018	Erittäin hyvä (39)

Konsernin kannattavuus

Liikevoitto%	
2016	-5%
2017	7%
2018	3,5%

Henkilöstötyytyväisyys

2016	Hyvä (15,3/20)
2017	Hyvä (15,3/20)
2018	Hyvä (14,2/20)

Vaikuttavasti osana yhteiskuntaa

Toteutimme kymmeniä laajoja metsätalouden kehittämishankkeita metsänhoidon kestävyuden varmistamiseksi.

Metsänhoidon suosituksia hyödynnettiin kattavasti metsän- ja luonnonhoidon suunnittelussa ja toteutuksessa.

Asiakkaamme hoitavat yhteensä 1,6 miljoonaa metsähehtaaria ForestKit -sovelluksen avulla.

Tapion siemenillä uudistettiin 50 000 hehtaaria metsää.

Riippumatonta ja luotettavaa metsätietoa lukijoilleen tarjoava Metsälehti tavoitti 196 000 metsänomistajaa ja metsäammattilaista.

Kokosimme Metsälehden 85 –vuotislujakiertueella yli 600 metsänomistajaa keskustelemaan ajankohtaisista metsäaiheista.

Toteutimme satoja metsätaloustoimenpiteiden laadunarviointoja.

Koulutimme satoja metsäammattilaisia mm. PEFC- ja FSC-metsäsertifiointien vaatimuksista.

Julkaisimme 27 metsä- ja luontoaiheista tietokirjaa ja muuta julkaisua.

Asiakasarvion mukaan asiantuntijapalvelumme vaikuttivat metsäbiotalouden kehitykseen merkittävästi.

Yli 50 ulkoilukarttaamme ja retkeilyopastamme kannustavat nauttimaan ulkoilusta ja retkeilystä.

Tapio.fi, metsalehti.fi ja metsänhoitosuosituks.fi välittivät tietoa entistä laajemmin; v. 2018 yhteensä 8 miljoonaa sivukatselua.

Tietoa ja välineitä metsänhoitoon

Metsien kestävä, vastuullinen ja aktiivinen hyödyntäminen ovat yhteiskunnalle tärkeitä tavoitteita. Metsänhoidon keskeinen työkalu on Tapion sidosryhmäyhteistyönä laatima Metsänhoidon suositukset. Se kokoaa parhaat keinot suomalaisen metsän hoitoon ja käyttöön.

Vuonna 2018 käynnistimme maa- ja metsätalousministeriön kanssa metsänhoidon suositusten digitalisointihankkeen. Ajantasaisessa muodossa oleva suositustieto edistää hyvää metsänhoitoa, kannustaa ylläpitämään luonnon monimuotoisuutta ja tarjoaa koko metsäalalle mahdollisuuksia kehit-

tää uusia palveluita. Päivitimme myös metsänhoidon suositusten jatkuvan kasvatuksen, ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja puukaupan sujuvoittamisen osuuksia.

Metsätalouden vesistökuormitus oli yksi vuoden aktiivisista keskustelunaiheista. Useiden hankkeidemme tavoitteena oli kehittää ojasuunnittelua ja siten tehostaa vesiensuojelua. Rakennimme Suomen metsäkeskuksen sivuille työkalupankin, johon kerättiin avoimet paikkatietoaineistot ojien kunnostuksen suunnittelijan käyttöön.

Huomio luonnonhoitoon ja monimuotoisuuteen

Viime vuonna tehtiin ennätyksiä niin puukaupassa kuin puunkorjuussa. Tämä ja tutkimukset monimuotoisuuden voimakkaasta vähenemisestä nostivat talousmetsien luonnonhoidon yleiseen keskusteluun. Metsäluonnon monimuotoisuuden vaaliminen näkyi vahvasti Metsälehdessä, kirjoissamme sekä asiantuntijapalveluissa. Asiantuntijoidemme kokoama tiivistelmä "Millaista monimuotoisuutta löytyy avohakkuun ja jatkuvan kasvatuksen takaa?" oli Tapio.fi:n vuoden luetuin artikkeli.

Tapion vetämässä Metsäpolitiikkafoorumin tutkijapaneelissa ja Metsätiedepajassa mietittiin uusia

politiikan ohjauskeinoja talousmetsien monimuotoisuuden edistämiseksi.

Monimuotoisuutta edistävien luonnonhoitokeinojen aktiivisempaa käyttöönottoa edistettiin puolestaan metsäalan yhteisessä Monimetsä-hankkeessa, jonka käytännön toteutuksesta vastaa Tapio yhteistyössä Suomen metsäkeskuksen kanssa. Vuonna 2018 Monimetsäkoulutuskierros kävi yli kahdellakymmenellä paikkakunnalla perehdyttämässä yli 700 metsäalan ammattilaisia talousmetsien luonnonhoidon käytännön keinoihin. Luonnonhoidosta viestittiin näkyvästi myös Tapion verkkojulkaisuissa ja sosiaalisessa mediassa.

Metsäpuiden siemenillä uutta kasvua

Tapion siemenviljelysten siemenillä vahvistetaan metsien uudistumiskykyä, kasvua ja kannattavuutta. Osuutemme jalostettujen siementen markkinoista Suomessa on lähes puolet. Tuotamme yleisimmin metsätaloudessa käytettävien männyn ja kuusen siementen lisäksi raudus- ja visakoivun sekä lehtikuusen siemeniä.

Jalostetuista siemenistä kasvaneet puut kasvavat nopeammin ja ovat parempilaatuisia, mikä turvaa puun riittävyyden biotalouden eri tarpeisiin. Jalostetun siemenen käyttö onkin yksi tärkeimmistä keinoista metsien kasvun lisäämiseksi. Alueesta ja

puulajista riippuen jalostetuista siemenistä syntyvien puiden kasvu on 10–30 prosenttia suurempi kuin paikallisen siemenalkuperän. Metsien uudistaminen jalostetuilla siemenillä voi tuottaa vuosisadan loppupuolella Suomen metsiin yli 10 miljoonan kuutiometrin vuotuisen lisäkasvun.

Jalostetut puut sitovat tehokkaasti hiili-dioksidiä. Yhden vuoden aikana jalostetuilla siemenillä perustetut metsät sitovat kiertoaikansa kuluessa vähintään viisi miljoonaa tonnia enemmän hiili-dioksidiä kuin paikallisella alkuperällä perustetut metsät. Tämä on noin viidennes Suomen metsien nykyisestä hiilinielusta.

Tietoa ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja vaikutuksiin varautumiseksi

Vuonna 2018 edistimme ilmastonmuutoksen hillintää ja sen vaikutuksiin sopeutumista niin politiikan kehittämisen, metsätalouden varautumisen kuin arjen vaikuttamisen keinoin.

Kokosimme tutkijayhteistyönä Metsänhoidon suosituksiin parhaat käytännöt ilmastonmuutokseen sopeutumisesta talousmetsissä. Suosituksissa on tuotu esille ilmastonmuutoksen vaikutukset viimeisimpien ilmastoskenaarioiden pohjalta. Olimme myös kehittämässä pohjoismaisena metsäyhteistyönä käytäntöjä, joilla muun muassa ilmastonmuutokseen liittyvä tutkimustieto saadaan tehokkaasti osaksi poliittisia ratkaisuja. Lisäksi järjestimme

Koli Forum -yhdistyksen pääsihteerinä Brysselissä Ilmastoviisaan metsätalouden seminaarin, johon osallistui metsäalan sidosryhmiä EU-maista.

Ilmastonmuutos askarruttaa myös yksityisiä metsänomistajia, ja aiheeseen liittyvällä tiedolla on kysyntää. Tähän Metsälehti, metsalehti.fi sekä metsä- ja luontoaiheiset kirjat vastasivat vuoden aikana monella tavalla. Ilmastotietoa välitettiin myös järjestöille tarkoitettussa Ilmastonmuutos haltuun -kampanjassa, jossa nostettiin esille ilmastonmuutoksen arkisia vaikutuksia ja keinoja niihin varautumiseksi. Tapio toimi kampanjan koordinoijana.

Ketterä metsädata metsänhoidon pohjana

Yli 1,6 miljoonaa metsähehtaaria hallitaan metsän- ja luonnonhoidon suunniteluun ja toteutukseen tarkoitetulla TAPIO ForestKIT -järjestelmällä. Vuonna 2018 paransimme merkittävästi metsävarojen kestävän hallinnan edellytyksiä, kun järjestelmä siirtyi hyödyntämään täysimääräisesti avointa metsätietoa. Uudistuksen myötä tietoa voi tarkastella esimerkiksi havainnollisten teemakarttojen avulla, jotka sisältävät tietoa puuston määrästä ja laadusta, sekä tulevista hakkuista ja hoitotarpeista. Samoin metsälain turvaamat elinympäristöt ovat nyt metsäkoneiden kuljettajien ja metsureiden nähtävillä ja

teemakartat helpottavat metsäpalveluyrittäjien työkohteiden tunnistamista ja palveluiden tarjoamista metsänomistajille

Järjestelmään tuotiin uutena kysyttynä ominaisuutena mahdollisuus FSC-metsäsertifioinnin vaatimukset täyttävien metsäsuunnitelmien tekoon. Maastossa tehtävää suunnittelutyötä helpotettiin uudella ForestKIT GO -mobiilisovelluksella.

TAPIO ForestKIT:llä toteuttamamme kestävän metsävarojen hallinnan palvelut kiinnostivat kuluneena vuonna yhä enemmän myös julkista sektoria. Erityistä kiinnostusta oli hiilensidontaan ja metsävarojen arvoon liittyviin laskelmiin.

Monipuolinen ja kestävä metsäbiotalous

Kestävä biotalous on myös kiertotaloutta. Vuonna 2018 edistimme puunpoltossa syntyvän ravinnerikkaan puutuhkan hyötykäyttöä. Tarkoituksena on löytää puutuhkalle uusia käyttökohteita, parantaa vesiensuojelua ja lisätä metsien kasvua. Lisäksi käynnistimme alan toimijoiden kanssa hallituksen kärkihankkeen, jossa tutkitaan tuhkan kykyä ehkäistä happamien valumavesien syntyminen maanmuokkauksen yhteydessä.

Metsätiet ovat toimivan biotalouden kulmakivi. Julkaisimme metsäteiden ja vastaavien yksityisteiden kunnossapidon tietopakettin, josta on vapaasti ladatta-

vissa oppaita, neuvontamateriaaleja ja ohjeita kunnossapidon suunnitteluun ja toteutukseen.

Yksi keskeisistä metsäbiotalouden teemoista on metsien monipuolinen hyödyntäminen. Kuluneena vuonna veimme aihetta eteenpäin erityisesti metsien terveys- ja hyvinvointivaikutusten osalta. Kansanterveyttä metsästä -hankkeessa innostamme kuntia hyödyntämään metsien terveysvaikutuksia hyvinvointityössään. Työssä laadimme myös suositukset terveyttä edistävien metsien hoidolle.

Taloudellinen vastuu

Tuottamamme taloudellinen lisäarvo jakautuu eri tahoille yhteiskunnassa. Välitön vaikutus näkyy maksamissamme veroissa, osingoissa, palkoissa ja palveluiden hankkimisessa muilta yrityksiltä. Välillinen vaikutus on tuottamissamme palveluissa, jotka auttavat asiakkaitamme ja sidosryhmiämme kehittämään omaa toimintaansa, löytämään uusia ratkaisuja liiketoimintansa kehittämiseen sekä saavuttamaan taloudelliset tavoitteensa.

Vuoden 2018 taloudellisena tavoitteena oli liiketoimintojen kannattavuuden merkittävä parantaminen. Kesällä tehdyn liiketoimintakaupan sekä loppuvuonna toteutuneen fuusion johdosta, konserniin syntyi kertaluontoisia eriä, joiden takia emme saavuttaneet tätä tavoitetta.

Tapio-konsernin talouden avaintunnusluvut

TUHAT EUR	2018	2017	2016
Liikevaihto	9 946	9 825	9 008
Liiketulos	348	720	-407
% liikevaihdosta	3,5	7	-5
Tilikauden voitto	344	584	-433
Sijoitetun pääoman tuotto, % ⁽¹⁾	2,3	4,7	-2,7
Omavaraisuusaste, % ^{(1) (2)}	66,7	60,2	58,2

¹⁾ Taseen loppusummaan lisätty leasingvastuut

²⁾ Ennakkomaksuja ei ole vähennetty, koska ne eivät kohdistu keskeneräisiin töihin

Konsernin verot

TUHAT EUR	2018	2017	2016
Maksettavat verot			
Yhteisövero	91,9	108	5
Kiinteistövero	9,6	10	11
Ympäristöverot	0	0	0
Maksettavat verot yhteensä	102	118	16
Kerätyt verot			
Arvonlisäverot (nettotilitetyt)	921	829	304
Ennakonpidätykset	1 152	918	958
Työnantajan sosiaaliturvamaksut	32,4	33	65
Kerätyt verot yhteensä	2 105	1 780	1 327
Maksettavat ja kerätyt verot yhteensä	2 207	1 898	1 343

Verokäsitteiden määritelmät

Yhteisövero

Kaikki tilikauden tuloksesta kirjatut tuloverot sekä edellisten tilikausien tulojen oikaisujen takia tällä tilikaudella kirjatut tuloverot (ei sisällä laskennallisia veroja).

Kiinteistövero

Kuntien perimät kiinteistön omistukseen perustuvat verot.

Arvonlisäverot, nettotilitetyt

Valtiolle nettomääräisesti tilitetty, suoritettavien ja vähennettävien arvonlisäverojen erotus tilikauden verokausilta.

Ennakonpidätykset

Verot, jotka on peritty palkoista varsinaisen verovelvollisen, pääsääntöisesti henkilökunnan, puolesta.

Konsernin taloudelliset rahavirrat sidosryhmille

TUHAT EUR	2018	2017	2016
Asiakkaat			
Liikevaihto	9 946	9 825	9 008
Liiketoiminnan muut tuotot	339	289	447
Tavaroiden ja palveluiden toimittajat			
Materiaali- ja palveluostot	-3 818	-3 042	-2 964
Liiketoiminnan muut kulut	-2 075	-1 792	-2 798
Henkilöstö			
Palkat ja palkkiot	-3 647	-3 375	-3 118
Eläkekulut	-662	-570	-573
Henkilösivukulut	-79	-94	-100
Yhteensä	-4 388	-4 039	-3 791
Julkinen sektori			
Verot (tuloverot)	-71	-141	-5
Osingot osakkeenomistajille	-292	0	-12
Nettorahoituskulut	0	1	-14
Konsernin toiminnan kehittämiseen jääneet varat	-359	1 102	-129
Investoinnit	827	97	-528

Vastuamme henkilöstöstä

Asiantuntijaorganisaatioissa osaava, sitoutunut ja innostunut henkilöstö on kaiken toimintamme perusta. Henkilöstöpolittikkamme pohjautuu vastuullisuuteen ja henkilöstön arvostukseen. Kannustamme avoimeen keskustelukulttuuriin ja aktiiviseen yhteistyöhön niin omien kesken kuin asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa.

Vuosi 2018 oli meille kasvun ja muutosten aikaa. Karttakeskuksen liiketoimintojen osto kasvatti Tapiota ja toi uutta osaamista taloon. Loppuvuonna toteutetun Metsäkustannus Oy:n ja Tapio Silva Oy:n fuusion kautta tapahtunut liiketoimintojen integraatio merkitsi ajoittain ylimääräistä kuormitusta. Pidemmällä aikavälillä fuusio kuitenkin mahdollistaa toimintamallien, prosessien ja näitä tukevien järjestelmäratkaisujen yhtenäistämisen, mikä helpottaa jokapäiväistä toimintaamme. Tapiossa työskenteli vuonna 2018 keskimäärin 64 henkilöä. Uusia työntekijöitä aloitti vuoden aikana viisi, ja lisäksi 11 uutta henkilöä tuli taloon yritysoston myötä. Työsuhteita päättyi seitsemän, joista neljä eläköitymisen kautta. Keski-ikä on 49 vuotta. Työsuhteet ovat pitkiä, ja yli 10 vuotta palvelleita on lähes 60 prosenttia henkilöstöstä. Jo eläkeiän saavuttaneita on seitsemän, ja lisäksi neljä eläkkeellä olevaa jatkaa senior advisor -roolissa. Henkilöstön ikärakenne korostaa ennakoivan osaamisen siirron ja uusien osaajien kasvattamisen merkitystä. Samoin uusien työntekijöiden perehdytykseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Päätoimipisteemme sijaitsee Helsingin Pasilassa ja siemenkeskuksemme Hausjärven Oitissa. Lisäksi Jyväskylässä työskentelee kaksi henkilöä.

Huomio henkilöstön hyvinvointiin

Huolehdimme henkilöstöstämme läpi koko työuran ja pidämme tärkeänä, että elämän kaikki osa-alueet ovat tasapainossa. Eri elämäntilanteiden sekä työn ja perheen yhteensovittamisen vaatimiin järjestelyihin suhtaudutaan myönteisesti mm. osa-aika- ja etätyömahdollisuuksin ja perhevapain. Liukuva työaika sekä vuonna 2017 käyttöön otettu työaikapankki helpottavat työn ja vapaa-ajan yhteensovittamista.

Kaikissa työsuhteissa sovelletaan työehtosopimuksia. Jokaisen työntekijän kanssa käydään vuosittain tulos- ja tavoitekeskustelu, jonka avulla toimintaa ja kehittymistä suunnataan kohti yrityksen tavoitteita. Koko henkilöstö kuuluu yhteisen palkitsemisjärjestelmän piiriin. Vuoden 2018 aikana neuvoteltiin koko henkilöstön kattava yhtenäinen laaja vakuumusturva täydentämään työterveyshuoltoa. Henkilöstön hyvinvointia edistetään myös yhteisillä työhyvinvointipäivillä, liikunta- ja kulttuuriharrastusten tuella sekä työnantajan tukeman henkilökuntakerhon toiminnalla.

Työhyvinvointi, työtyytyväisyys ja toimiva johtaminen ovat tärkeitä myös työkyvyn

hallinnassa. Haasteellinen vuosi näkyi lisääntyneinä sairauspoissaoloina: poissaoloprosentti oli 4,3. Tavoitteemme on palauttaa se aikaisemmalle hyvälle tasolle. Kiinnitämme entistä enemmän huomiota varhaisen tuen toimivuuteen, tiivistämme yhteistyötä työterveyshuollon, esimiesten ja työntekijöiden välillä sekä lisäämme esimiesten valmiuksia puuttua havaittuihin työkykyriskeihin.

Seuraamme organisaation toimivuutta vuosittaisella henkilöstötyytyväisyyskyselyllä. Vuoden aikana arvioitiin myös tasa-arvon ja yhdenveroisuuden toteutumista henkilöstölle suunnatulla kyselyllä.

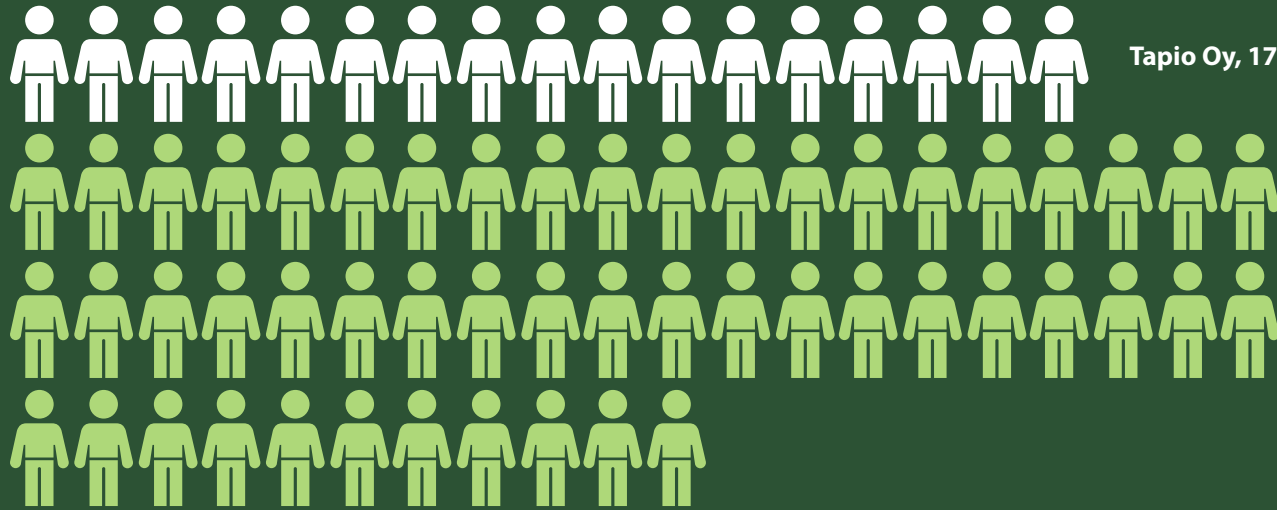
Vuonna 2018 järjestettiin kaksi työhyvinvointipäivää. Kevään päivän teema oli muutosten kohtaaminen ja yhtenäisen organisaatiokulttuurin kehittäminen. Tilaisuutta edelsi Tapiossa vallitsevien kulttuurien kartoitus. Päivän aikana rakennettiin yhteistä käsitystä siitä, mitä yrityskulttuurissamme haluamme säilyttää ja kehittää. Synergiahyötyjen ja uudistumiskyvyn varmistamiseksi kehitämme organisaatiokulttuuriamme niin, että se luo puitteet yhteiselle ideoimiselle ja innovaatioille, uudennäköiselle osaamisen yhdistämiselle sekä systemaattiselle tuote- ja palvelukehitykselle.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ, kpl

68

Tapio Oy, 17

Tapio Palvelut Oy, 51

KOKO HENKILÖSTÖN
SUKUPUOLIJAKAUMA, %

Miehet

57 %

Naiset

43 %

JOHTORYHMÄN
SUKUPUOLIJAKAUMA, %

Miehet

50 %

Naiset

50 %

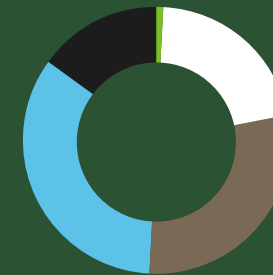
TYÖSUHTEEN LAATU, %

Vakituinen

94 %

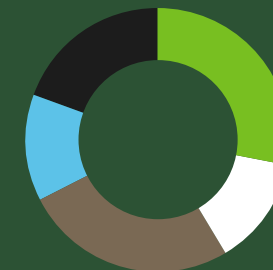
Määräaikainen

6 %

TAPIOLAISTEN IKÄRAKENNE, %

▲	alle 30	1
▲	31-39	21
▲	40-49	29
▲	50-59	34
▲	yli 60	15

PALVELUSVUODET, %

▲	alle 5	28
▲	5-9	13
▲	10-19	26
▲	20-29	13
▲	yli 30 vuotta	19

Välittömät ympäristövaikutukset

Toimintamme suurimmat välittömät ympäristövaikutukset syntyvät siemenviljelystä. Tapiolla on 36 siemenviljelystä Etelä- ja Keski-Suomessa, ja niiden pinta-ala yhteensä on 480 hehtaaria. Koivun siemeniä viljellään kasvihuoneissa siemenkeskuksessamme Oitissa.

Koko siementuotannon sähkökäyttö on noin 250 000 kilowattituntia vuodessa. Oitin karistamossa ja koneissa käytetään vuosittain kevyttä polttoöljyä ja dieselöljyä yhteensä noin 15 000 litraa. Kiinteistöillä koivun muovihuoneet kastellaan omalla pohjavedellä, eikä käpyjen karistusprosessissa käytetä vettä lainkaan. Siementuotannossa vältetään haitallisia ympäristövaikutuksia maaperään, vesistöihin ja ilmaan. Siementuotannossa syntyvä myyntikelpoinen puuaines myydään energia- tai metsäteollisuudelle, ja karistetut kävyt menevät polttoon.

Viljelmillä käytetään torjunta-aineita tuho-laisten ja pintakasvillisuuden torjuntaan. Kuusen ja männyn siemenviljelyksillä käytämme gibberelliinihormonia kukkimisen lisäämiseksi. Luonnonvarakeskus käyttää viljelyksiämme uusien torjunta-aineiden tutkimuksissa. Kuusen käpytuhoja aiheuttavaa käpykoisaa torjutaan biologisella torjunta-aineella. Vuosittain

käytettävä lannoitemäärä on 20–70 tonnia. Tuhojen torjunnalla, lannoitteilla ja viljelmien hyvällä hoidolla saadaan lisättyä siementen tuotantoa ja jalostetuilla siemenillä perustettujen metsien määrää.

Ympäristö- ja työsuojelunäkökohdat otetaan huomioon niin toimenpiteiden suunnittelussa, toteutuksessa kuin alihankintasopimuksissa. Tapion henkilöstö vastaa siemenviljelmien hoidon ja keräysten suunnittelusta ja valvonnasta. Urakoitsijat keräävät kävyt siemenviljelmiltä henkilönostureiden avulla. Nostureiden, koneiden ja tilaajavastuulain vaatimukset on kirjattu urakointisopimuksiin. Keräysten etenemistä, laatua ja työturvallisuutta seurataan työmailla keräysaikana säännöllisesti.

Vihreästi toimistolla

Toimiston energiankulutus vuonna 2018 oli noin 38 283 kilowattituntia. Tietoturva- ja toimistopaperia hävitettiin 8 640 litraa ja arkistomateriaalia 1 980 litraa. Paperia tulostettiin 81 278 arkkia. Tavoitteenamme on vuoden 2019 aikana vähentää paperin kulutusta 10 prosenttia. Merkittävimpiä ympäristövaikutuksia toimistolla tulee käyttämämme sähkö-

tuotannosta. Selvitämme mahdollisuutta siirtää ekosähköön.

Toimistomme sijainti hyvien liikenneyhteysien päässä Länsi-Pasilassa ja autopaikkojen vähäisyys ohjaavat tapiolaisia julkisten kulkuneuvojen käyttöön. Suuri osa henkilökunnastamme hyödyntää myös etätömahdollisuutta viikoittain.

Olemme edelleen vähentäneet kertakäyttöastoiden käyttöä vaihtamalla kaikki kertakäyttöastiat kestoastioihin. Aloitimme kartongin keräyksen aiemman biojätteen, lasin ja metallin keräyksen lisäksi. Olemme jatkaneet vuonna 2017 antamaamme lupautusta, jonka mukaan toimistolla käytetään pullotetun veden sijaan vain hanavettä.

Postituksessa käyttämämme kartonkikuoret ja muut pakkausmateriaalit on valmistettu PEFC- ja FSC-sertifioidusta raaka-aineista. Käyttämämme paperikassit ovat kotimaisia, ja ne voi kierrättää keräyskartongin joukossa.

Jatkamme Vihreän Tapiion toimistokäytäntöiden suunnittelua, ja tavoitteenamme on ottaa ne käyttöön tämän vuoden aikana. Henkilöstöä motivoivalla kampanjalla saamme vihreille toimistokäytänteille innostavan alun.

Painotuotteiden vastuullisuus

Julkaisutoiminnan merkittävä ympäristövaikutus aiheutuu painotaloista. Metsälehti ja Metsälehti Makasiini painetaan PEFC-sertifioidulle paperille painotalossa, jolle on myönnetty Joutsenmerkki ja jossa toimintaa

ohjaavat laatu- sekä ympäristösertifikaatit ISO 9001 ja ISO 14001. Selvitämme mahdollisuutta siirtää käyttämään myös kirjojen painamisessa ainoastaan laatu- ja ympäristösertifioituja painotaloja. Etsimme jatkuvasti painotuotteita siimme kestävämpiä ja ympäristöystävällisempiä materiaaleja. Tavoitteenamme on selvittää, voimmeko siirtää painamaan kirjat jatkossa pelkästään PEFC- tai FSC-sertifioidusta puusta tehdyille paperille. Painosmäärien optimoinnilla ja varastoja seuraamalla pystymme vaikuttamaan parhaiten materiaalitehokkuuteen. Alihankkijamme lähettävät meille vuosittain tiedon menneiden tuotteidemme pakkausten kilomääristä, jotka raportoimme Rinki Oy:lle.

Seuranta vanhojen taimitarhojen alueilla

Olimme 1990-luvun alkuun saakka metsäpuiden taimituottaja ja taimitarhojen omistaja. Silloin taimitarhoja perustettiin myös mäntykankaalle, joita on myöhemmin luokiteltu tärkeiksi pohjavesialueiksi. Taimien kasvatuksessa käytettiin ainoastaan tuolloin luvallisia torjunta-aineita. Mittaustekniikan kehittyessä taimitarhojen alueiden maaperässä on havaittu pieniä pitoisuuksia muuttuneiden turvallisuusluokitusten myötä haitallisiksi luokiteltuja torjunta-aineita. Toimimme vastuullisesti mahdollisilla riskialueilla ja Tapiolla on kahdella vanhalla tarhalla ELY-keskuksen hyväksymä riskienhallinta- ja pohjavesientarkkailuohjelma.

Valtio-omisteisten yhtiöiden raportointia ohjeistetaan valtion omistajapolitiikkaa koskevissa periaatepäätöksissä. Raporttimme noudattaa soveltuvin osin vuoden 2011 periaatepäätöksen liitteen mukaista mallia listaamattomien valtio-omisteisten yhtiöiden yritys vastuuraportoinnista. Raportti kattaa koko konsernin yritys vastuutiedot. Tapion yritys vastuuraportoinnin tavoitteena on tuottaa sidosryhmillemme kattavasti tietoa toimintamme yhteiskunnallisista vaikutuksista. Raportti on luettavissa sähköisessä muodossa www.tapio.fi -sivustolla. Otamme mielellämme vastaan raporttiin liittyvää palautetta osoitteeseen tapio@tapio.fi.

Tapio Oy
Maistraatinportti 4 A
00240 Helsinki
Puh: 0294 32 6000

Metsalehti.fi

Tapio.fi

Karttakeskus.fi